



NR. 10 1972

TÄHEKE

KÜLLAP SA OLED KOMSOMOLIMÄRKI NÄINUD. PUNAST VÄRVI LIPUKEST, MILLEL V. I. LENINI PORTREE NING MIDA KANTAKSE SÜDAME KOHAL PLUUSIL VÕI PINTSAKUL. KOMMUNISTLIKUD NOORED ON MEIE KODUMAA KÕIGE EESRINDLIKUMAD NOORED. NAD LÄHEVAD KÕIGE RASKEMATELE EHTUSTANDRITELE NING RAJAVAD SINNA LINNA, ELEKTRIAAMA VÕI MÕNE TEHASE. NIISUGUST EHTUST, KUS TÖÖTAVAD KOMMUNISTLIKUD NOORED, NIMETATAKSE KOMSOMOLI LÖÖKEHITUSEKS. KOMMUNISTLIKUD NOORED ON VÕTNUD OMA HOOLE ALLA PIONEERID JA TULEVAD KA OKTOOBRILASTELE APPI.

OKTOOBRIKUUS ON KOMMUNISTLIKEL NOORTEL PIDUPÄEV – ÜLELIIDULISE LENINLIKU KOMMUNISTLIKU NOORSOOÜHINGU SÜNNIPÄEV. SOOVIME SIIS OMA SÕPRADELE KA EDASPIDISEKS PALJU ÕNNE, PALJU UUSI TÖÖVÕITE, PALJU TOREDAID KOHTUMISI PIONEERIDE JA OKTOOBRILASTEGA!

TÄHEKE



See on mägede maa. Mägede jalamil ei närbu rohelus kunagi. Mägede tippudel valendab nii kevadel, suvel, sügisel kui ka talvel igilumi ja -jää. Sealt ülevalt kõrgelt saavad alguse paljud mägi jõed, mida kõige karmimgi pakane ei suuda kaanetada. Gruusias on kõige soojem talv Nõukogudemaal.

Aga siin on ka kõige vihmarikam koht. Kui kõrbes sajab aasta jooksul vaevalt ämbritäis vihma, siis langeb Musta mere ääres aasta jooksul hoopis rohkem sademeid. Kui need sademed ühekorraga taevast alla sajaksid, võiksid kahe-





GRUUSIA NSV

korruselised majad peaaegu katuseni vee alla jääda.

Vihm annab elu teepöösastele teestandustes.

Vihm annab elu ka sidrunitele, mandariinidele ja apelsinidele. Nii et aiad mägede jalameil on lausa maiustuste aiad!

Mägedest tuhisevaile jõgedele on inimesed elektrijaamad ehitanud. Need elektrijaamad annavad jõudu tehaste ja vabrikute masinaile. Et valmistada põllutööriistu, villast riiet ja mööblit, et toota tubakat, kivisütt, naftasaadusi ja marmorit, et viinamarjadest igasuguseid jooke välja võluda...



SEENEMETSAS



Pühapäeva hommikul pole Peetril mahti feedki juua. Muudkui küsib iga natukese aja tagant kellaaega. Peetrile ei meeldi kusagile viimasena pärale jõuda. Aga teeristil ootavad juba kaksikud Tiina ja Liina. Neilegi ei meeldi kusagile viimasena pärale jõuda. Varsti tulevad ka kuuenda klassi Kadri ja tähejuht Riina. Peeter imestab, kui näeb Kadri korvis seeneraamatut. Räägiti ju, et Kadri tunneb kõiki seeni. Sest Kadri isa on kuulus seeneteadlane. Poised pudenevad kohe põsaste vahele laiali. Tüdrukud jäävad Kadri juurde. Aga Kadri soovib neilgi eemale minna, põsaste ja puude vahelt hoolega otsida.

Äkki hõikavad Tiina ja Liina: «Me leidsime vihmavarju! Tulge ruttu!» Kus sa sellega! Mets seeni täis. Kellel nüüd aega mingi vana vihmavarjuga jahtida. Aga hetke pärast hüütakse uuesti: «Hei, kas siis keegi ei taha tõesti päkapikkude vihmavarju vaadata!»

Alles nüüd hakkavad põsast sahisema.

Suur hallikaspruunide soomustega seen on tõepoolest vihmavarju moodi. Siim arvab, et sinna alla mahuvad kõik selle metsa päkapikud. Ent nime ei oska keegi seenele anda. Kõik vaatavad Kadri otsa.

«Suur sirmik, hea söögiseen,» ütleb Kadri. «Siit peaks neid veel leidma.»

Peeter tuleb ägedalt korviga vehkides. Malle ja Krista vantsivad järel. «Kohe näeme, kellel on õigus! Igatahes on need kõik puravikud,» ei jäta Peeter jonn, «mis muud nime neile veel vaja!»

Kadri võtab seeneraamatu.

«Ükski puravik pole üksnes puravik. Vaata, kui hakkame sind ka ainult poisiks kutsuma!»

Peetri puravikul on pruun kübar ja jäme jalg. Krista ja Malle seened on teist värvi — oranžpunased, ja muidu on nad ka hoopis saledamad. «Harilik kivi-puravik ja punapuravik ehk punapea,» leiab Kadri pika uurimise peale. Tüdrukud korjavad võidukalt oma punapead korvi, aga Peeter tammub ikka veel paigal.



«Kas tahtsid midagi küsida!» pärib Kadri. Peeter niheleb veel veidi ning prahvatab lõpuks: «Sa siis ei tunnegi kõiki seeni!»

«Muidugi mitte. Isagi ei ole kõiki liike leidnud. Eestis on neid tuhat seitse-sada. Söögiseeni umbes kolmsada.»

Peeter ei mõista enam midagi kosta. Veel hommikul arvas ta, et tunneb üsna hästi seeni . . .

«Kadri! Kadri!»

Pöösaste tagant kostab müdinat. Sealt tormavad välja Urmas ja Siim. «Me leidsime korraga sada seent! Ei jaksa ära tuua.»

«Siis peame küll kõik minema,» arwab Kadri ja hüüab teisedki kaasa. Urmas ja Siim astuvad ees, ninad maas.

«Näe, nooled!» märkab Krista värskeltmurtud lepaoksi. «Targasti tehtud, muidu võib tagasitee käest kaduda,» kiidab Riina.

Esiailgu näevad kõik ainult naljakat mürakat. «Oh, kui palju seeni!» Tüdrukud löövad käsi kokku. «Vaadake, nad on ju kirjud!»

Jah, kübara servad on neil imelikel seentel helepruunid, keskaik aga meekollane.

«Ega nad vist süüa kõlba,» ohkavad Urmas ja Siim.

«Kännumamplid,» teatab Kadri, «täiesti maitsvad.»

Käbekähku võtavad poisid kännu mütsi maha. Igasse korvi rändab paar seent.

«Prooviks,» ütleb Urmas.

Nüüd seavad seenelised korvid ritta. Kadri korvi kogutakse kõik nimedeta seened, et isa õhtul neile nimed annaks. Riina korvi pannakse igast sordist üks seen. Homme seatakse näitus üles. Riina maalib juba täna suure sildi:

«II klass kutsub seenenäitusele!»

HELJU KOGER



LAUL VIHMAVARJUDEST

TERVE SEENEPESAKOND
VIHMAVARJUS ON
EMA VIHMAVARJU ALL —
SUURE SEENE ALL.

EMA VARJU ALL ON HEA,
AGA ÜSNA PEA
KASYAB IGA SEENELAPS
IKKA PRISKEMAKS.

EMA VARI VÄIKSEKS JÄÄB,
LAPSED VIHMA KÄES.
VIHMA SAJAB SULL, SULL, SULLI
LUGU ÕPRIS HULL.

EMA VIHMAVARJUTA
TULEB HARJUDA.
OMA VARJU LAHTI TEEB
IGA VÄIKE SEEN.



MAIMU LINNAMÄGI

OKTOOBRI

NÕMM ON ALLES KANARBIKULILLA,
POHLAD PÕLLES, LOODAB MARJULIST.
LÕOKE LENDAS ÜLE LAULUSILLA
LÕUNAMAALE. JÄLLENÄGEMIST!

TEE, MEMM, NÜÜD MAGUS ÕUNAKOOK
JA PISTA KÄHKU AHJU,
SEST LAPSED NURISEVAD TOAS,
ET SUVEST ON NEIL KÄHJU!

ÜKS VARI SUL
JA TEINE MUL,

JA VIHMA SAJAB
SULL-MULL-MULL.
SA VARJU ALL,
MA VARJU ALL,

JA VARJU PEAL
KÄIB VIHMATRALL.

Illustreerinud IIVI SAMPU



Ühel päeval sammus rebaseisand mööda metsa, mängides pajupilli.

«Tudelut!» puhus rebane. «Kvak-kvak-kvak!» vastati ohakanõlva alt vesiroositiigist.

«Kui hästi see kokku kõlab!» imestas rebane, istus karikakardesse tiigikaldale ja puhus: «Tudelut! Tudelut!» — «Kvak-kvak!» laulsid konnad. Nii nad puhusid ja krooksusid koos õhtuni.

«Kui tore on niisugune muusikal!» arvas rebane rõõmsalt. Ja kohe järgmisel hommikul läks ta jälle oma pajupilliga roositiigi kaldale karikakardesse mängima. Kuid kaste kattis alles maad ja rebase saba ning kõht said päris märjaks.

Kuidas see küll segas! Märja sabaga ei saa ometi õigesti pilli mängida!

«Tuduludu!» puhus rebaseisand, vasaku käpaga pilli hoides ja samal ajal paremaga saba kuivaks raputades. «Ah, nii ei tule sellest midagi välja!» Ja rebane lippas koju, võttis sae, kirve ja haamri õlale, naelad kaasa ning hakkas tiigikaldale pinki meisterdama.

Ta saagis kaseoksad parajaks ja sobitas need kokku.

«Sellest peab üks mõnus iste saamal!»

Ja rebane saagis ning kopsis, kuni pingike lõpuks valmina karikakarde varjus seisis. «Tänaseks puhun ainult väikese lahkumistudeluti, sest olen väsinud. Kuid oodake, konnakesed, homme olen jälle kohal.»

Iga neljapäeva pärastlõunal lippas rebaseisand tiigi äärde, seadis end pingile istuma ning asus konnadega kontserdi harjutama.

Põldmarjade valmimise ajal harjutas rebane konnadega kontserdi algust. Leedripuuoksad olid mustadest marjadest rasked, kui rebane ja konnad õppisid kontserdi keskmist osa. Ööbikud valmistusid pikaks reisiks lõunasse ja sügisudu lasus vesiroositiigil, kui rebane ja konnad harjutasid kontserdi lõpuosa.

«Nüüd on kontsert esitamiseks valmis!» lausus rebane uhkelt. «Kutsume kogu metsarahva kuulama. Harakaemand veel imestab meie tudelut-kvak-kvaki üle!» Ja isand rebane maalís kutsekaarte tervelt kuu aega. Siis jooksis ta harakaemanda juurde. «Naabriemand Harakas, pühapäeval toimub vesiroositiigi ääres kontsert. Teie jaoks on mul aukoht kasepingil. Siin on kutsel!»

«Ah, mis kenal!» kädistas harakaemand. «Pean seks puhuks kindlasti uue kübara pähe panema.»

Rebane rändas mööda metsa, jagades pühapäevakontserdi kutseid — Piiksule ja Keksjalale, Okaskerale ja Siiliemandale, isand Uhuule ja veel paljudele teistele metsaelanikele.

Kui saabus pühapäev, harjas rebane oma kõrvu ja laia kohevat saba. Võttis siis saapaviksi ja määris vurrukarvad mustaks.

«Väga kenal!» keerutas ta end peegli ees siia-sinna. «Tõesti

SÜGISKONTSERT

INGEBORG FEUSTEL





illustreerinud ASTA VENDER

väga kena!» Siis pani oma pajupilli kasti ja sammus roositiigi äärde.

Siin oli juba kogu metsarahvas koos. «Hurraa! Hurraa!» hakkas Keksjalg karglema. «Kontsertmeister on kohale jõudnud!»

Väärikalt istus rebane väikesele kasepingile ja alustas mängu: «Tudelut-tudelut!» Aga keegi ei hakanud laulma: «Kvak-kvak!» Ärritunult ruttas rebane tiigikaldale. «Olge ometi tähelepanelikumad! Noh, palun, alustame uuesti!» Ja rebane puhus jälle:

«Tudelut-tudelututu!» Aga rooside all jäi kõik vaikseks. Ainult jäme tamm puistas üksiku tõru sügiskollasesse rohtu.

«Tudeludututu!» Tudeludututu!» puhus rebane, joostes tiigi ääres edasi-tagasi. «Tudeludututu!» Aga roositiik sügispäikeses vaikis.

«Ennekuulmatu lugu! Ja see peab kontsert olema — see tuduludul!» kädistas harakaemand.

«Kohe kuulete ilusamat kohta!» lubas rebane, puhudes asjatult pilli edasi.

«Nad on kadunud! Nad kõik on kadunud! Keegi on mu laulukoori ära röövinud!» hakkas ta nüüd kisendama. Kogu metsarahvas sagis läbiseegi, otsides kadunud konnakoori.

«Selge! Harakaemand, teie kohutav kübar on konnad ära hirmutanud!» hüüdis nüüd rebane ja rebis harakal kübara peast. «Selline jõletis võib igaühe ära hirmutada!»

«Mida see tähendama peab?» kisendas harakaemand. «Lähem kohe minema. Mina ennast solvata ei luba!»

Hingeldades saabus isand Uhuu tiigi äärde, viibutades erutatult kutsekaarti. «Vabandage, mulle oli kutse. Kas kontsert on juba läbi?»

«Läbi!... See pole ju üldse veel alanudki — see kontsert!» kriiskas harakaemand pilgates.

«Jah, sest keegi on mu konnakoori ära varastanud!» hakkas rebane end õigustama.

Naerdes istus isand Uhuu väikesele kasepingile. «Varastanud? Vaat kus on vaimukus!»

«Muidugi varastanud!» kinnitas rebane pahaselt.

«Oh eil! Konnad pugesis juba tiigipõhja ning magavad seal talveund. On ju saabumas talv!» selgitas onu Uhuu.

«Selle peale ma ei tulnudki,» lõi rebane endale käpaga vastu otsmikku. «Konnadega ei saa ju kunagi sügiskontserti andal!»

«Kuidas võis unustada talveune ja mõelda, et minu ilus kübar on konnad minema hirmutanud?!» kädistas harakaemand.

Rebaseisand istus väikesele kasepingile ja hakkas pajupillil imekaunilt tudelututama.

«Konnadele unelauluks,» lausutas ta ise, «ja rästastele lahkumiseks.»

Piiks ja Keksjalg aga hakkasid lehvutama mustendavale rästaparvele, kes just ohakanõlvast üle lendas.

Tõlkinud ELLEN ORGMETS



MÖÖDA LINNATÄNAVAID

Sverdlovsk. Jaamaesisel väljakul on Suure Isamaasõja mälestussammas: tööline saadab poega-tankisti rindele. Nii see oli. Paljud uraallased läksid vabatahtlike tankistidena kodumaad kaitsma. Tankid aga ehitati Uraalide terasest ja Uraalide masinatehastes. Üle väljaku paistavad kõrged moodsad hooned. Nende vahel on inimrohked laiad tänavad. Sõidavad trammid, trollibussid, autod. Südalinna läbib Isseti jõgi... Väga-väga ammu rajasid vene sõdurid Isseti äärde kindluse ja töölised metallivabriku. Kindlusesse ehitati veel mäeinseneride hoone, võorastemaja, kool ja mitusada

elumaja. Nii tekkis linn, mis aastast aastasse suuremaks kasvas. Keset linna on jõgi laiadeks tiikideks paisutatud, sest tehased vajavad tohutul hulgal vett.

Need on siin Nõukogude Liidu ühed hiiglaslikumad tehased — «Uralmaš», «Himmaš», «Elmaš». (Lühendid tähendavad vastavalt: Uraali masinatehas, keemiamasinate tehas, elektrimasinate tehas.) Veel on palju muid käitisi. Sverdlovsk on suur tööstuslinn, aga ka suur koolilinn. Siinsetes institutides õpivad tulevased masinaehitus- ja mäeinsenerid, tulevased õpetajad, arstid.

KIVIVÖÖ SUUR LINN

MÄGESID EI OLE

Varahommik. Vaguni-aknast vilksatavad mööda männitukkadega kaetud madalad küngad. Nende vahel on roheline lausmaa. Tõusva päikese kiirtes läigib järvesilm nagu peeglikilluke. Kaugel uduvines paistavad suitsuajavate korstnate read ja tulelööma ülespaiskavad maagisulatusahjud.

«Kus on mäed!» Reisikaaslane teab seletada: «Siinpaigus mägesid ei ole.»

Päike, tuul ja vihm, pakane, lumi ja jää on kaljud taseks murendanud. Lisab veel: «Varsti jõuame Kivivöö suurde linna.» Mis tähendab Kivivöö! Niiviisi nimetasid Uraale muistsed venelased, kes tulid siia esmakordselt rauda, vaske, kulda ja mäekristalli kaevandama. Uraali mäeahelikud ulatuvad nagu vöö kaugest põhjast kaugele lõunasse ning on piiriks Euroopa ja Aasia vahel.



KODU

Haljasalade rohelusse up-
puv ilus linn. Meeldivad in-
mesed. Ühel päeval kohta-
sin Polütehnilise Instituudi
ees haljasalal kaheteist-
kümneaastast poissi, kes
emaga rääkis eesti keelt.

Mina: «Mis su nimi on!»

Poiss: «Heino.»

Mina: «Siis oleme nimekai-
mud. Kas tulid Sverdlovsk-
kisse kellelegi külla?»

Heino: «Miks külla! Elan
siin juba kaheksa aastat.»

Heino ema: «Külas käime
vanaema juures Tallinnas.

Sverdlovskis on niisama
palju elanikke kui tervel
Eestimaal kokku. Ei ole
imestada, et siin elavad,
töötavad või õpivad meie
maa kõikidest rahvustest
inimesed. Eks siis muidugi
kuule Sverdlovskis ka eesti
keelt.»

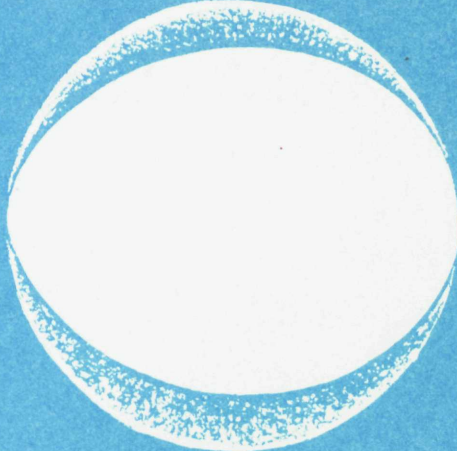
Mina: «Heino, sa oled Tal-
linnas käinud. Ütle, kumb
sulle rohkem meeldib, kas
Tallinn või Sverdlovsk!»

Heino: «Sverdlovsk! Siin on
ju minu isa ja ema, sõbrad,
on minu kool, pioneeride
maja.»

Kivivöö suur linn on saa-
nud Heino koduks. Ja kodu
on ning jääb alati südame-
lähedaseks!

EINO TALI

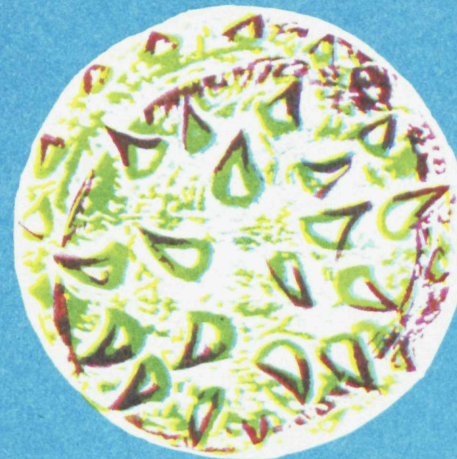
Fotodel:
Jaamaesine väljak.
Isseti paistitiik südalinnas.



GUNVOR ROOTSI

KANAMUNA JA KASTANIMUNA

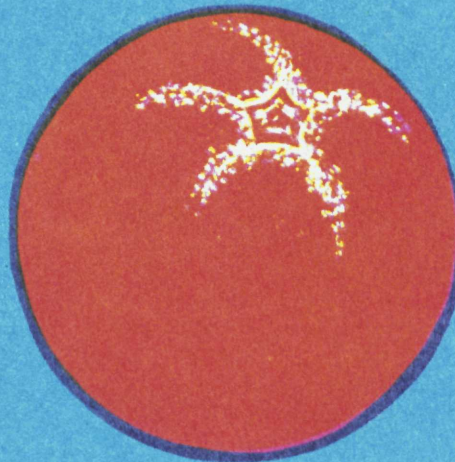
KANAMUNAST TULEB VÄLJA KANAPOEG,
PUHEVIL KUI KERA JA IGATI KENA POEG.
KASTANIMUNAST AGA KASTANIPOEGA
EI TULE VÄLJA MISKI MOEGA.
KASTANIMUNAST TULEB MISKI MUU,
TEMAST TULEB KAHAR KASTANIPUU.



Vene kirjanik
OLEG GRIGORJEV

APELSIN

KOLJA ISTUB PALGIJUPIL JA SÕÖB
APELSINI. MUUDKUI OHE LÕIGU TEI-
SE JÄREL. TEMA JUURDE TULEB PET-
JA JA KÜSIB:
«ON MAITSEV?»
«JA KUIDAS VEELI!» VASTAB KOLJA.



«EH,» ÜTLEB PETJA KOLJA KÕRVAL
ISTET VÕTTES, «KUI MINUL OLEKS
APELSIN, PAKUKSIN MA SULLE TIN-
GIMATA.»
«JAA-JAA,» ÜTLEB KOLJA, LÕPETA-
DES OMA APELSINI VIIMAST LÕIKU,
«KAHJU, ET SUL APELSINI EI OLE.»

Tõlkinud ELLE TURKINA

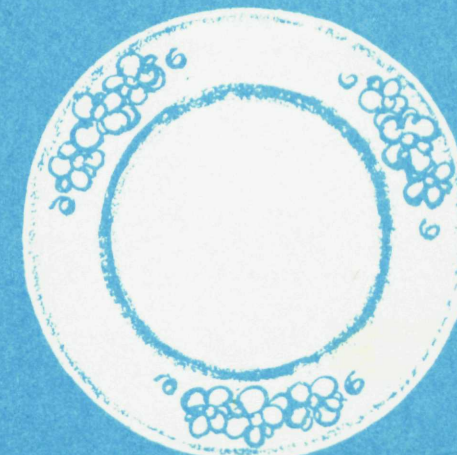


Moldaavia kirjanik
PETRU KERARE

SIILIKE

ÄRA SA, ÄRA SA TÄIS OLE ÕELUST,
POLE SIIS SIILGI ÜKS KERATAIS NÕELU.
PEAKSID PAREM TA LÕUNALE VIIMA.
LAS TA LAKUB SU TALDRIKULT PIIMA.
SIIS AGA ÕUNAD VALMIS SA VAATA,
MIS VÕIKSID SIILILASTELE SAATA.
SIIL NEED TÄNUGA NÕELTELE HEIDAB
JA SU EEST ENAM SILMI EI PEIDA.

Tõlkinud ANDRES JAAKSOO



Illustreerinud VALLI HÜRT



HÜVASTI, SÕBRAD!

Koorejaama räästa all oli kaheksa pääsupesa. Läänud aastal oli neid ainult viis, aga tänavu kaheksa. Oieti oli neid kevadel üheksa, aga üks tuli müüri küljest lahti ja kukkus maha. Kui Priit allakukkunud pesa vaatama läks, oli pesa juures maas kolm muna. Need olid valged nagu kanamunad, aga hästi tillukesed. Oks pääsumuna oli katki läinud ja Priit nägi kooretükikeste vahel munavalget ja munakollast, ja munakollane oli samasugune kui kanamunal, ainult tilluke nagu piisk. See oli kevadel. Siis hakkasid järelejäädud pesades siutsuma pojad. Nüüd lendasid pääsukesed päev otsa oma pesaavadest sisse ja välja ja tassisid poegadele süüa. Kui pääsupojad suuremaks kasvasid ja juba lendama õppisid, istusid nad kõik koorejaama juures telefonitraatidel ja Priidu arvates nägid telefonitraadid nüüd välja nagu noodijooned öde Aita noodivihikus. Aga ööseks läksid pääsupojad kõik oma pesadesse magama.

Ühel augustiõhtul, see oli enne kooli algust, märkas Priit äkki, et telefonitraatidel koorejaama juures oli pääsukesti enneolematult palju. Kui nad kõik korraga lendu tõusid, oli õhk nendest kirju, ja kui jälle traatidele istusid, sai neid mitu postivahet. Ja keegi ütles, et, näe, kõik ümbruskonna pääsukesed on tulnud hüvasti jätma.

Pääsukeste hüvastijätt kestis mitu päeva ja Priidule tundus, et neid tuli selle ajaga veelgi juurde. Kuni ühel hommikul olid kõik pääsukesed kadunud. Oli jäänud veel vaid neli-viis pääsukest. Need lendlesid siia-sinna, nagu otsiksid kedagi taga, ja lõpuks kadusid nemadki ära. Siis kui ilm

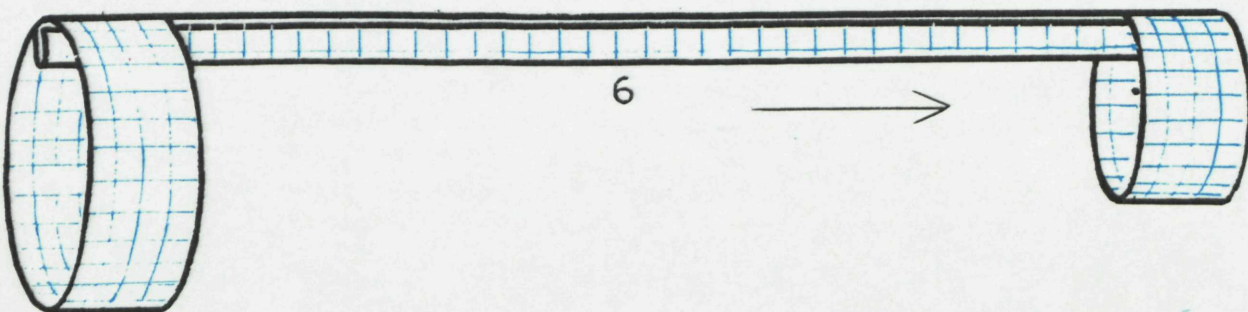
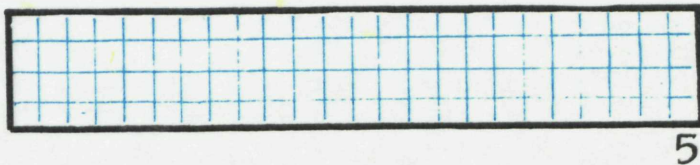
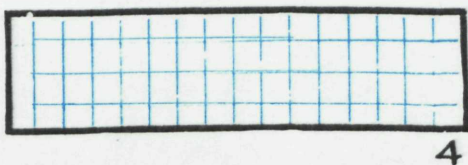
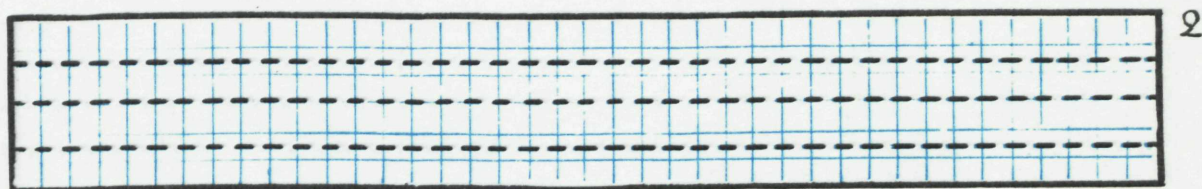
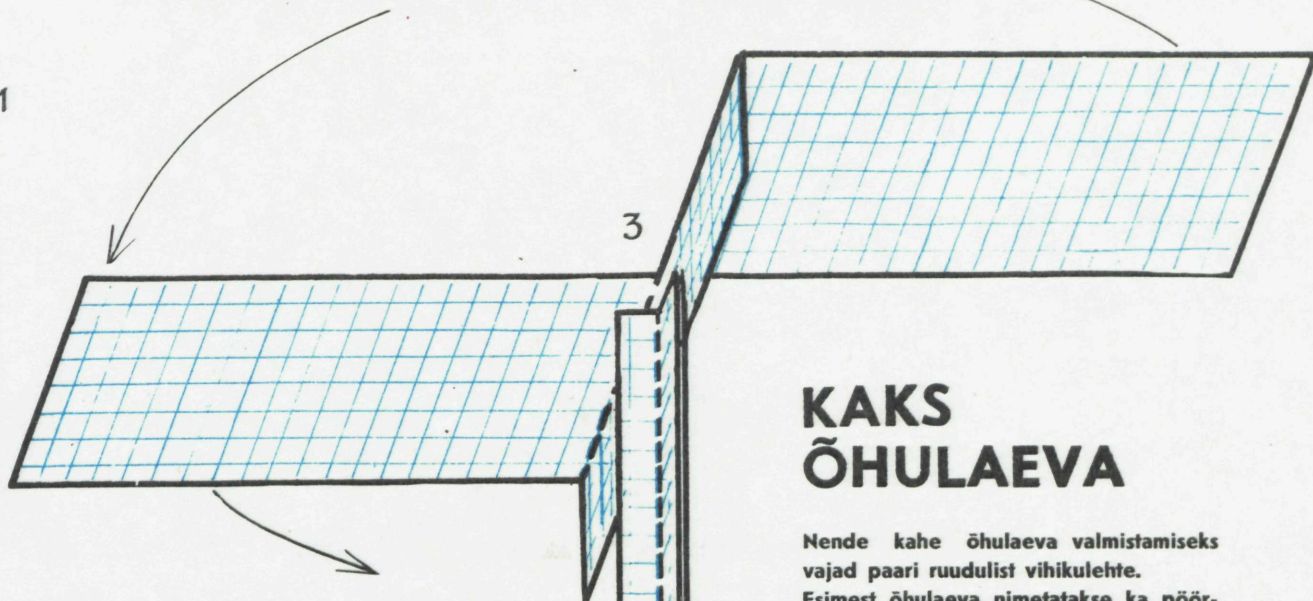
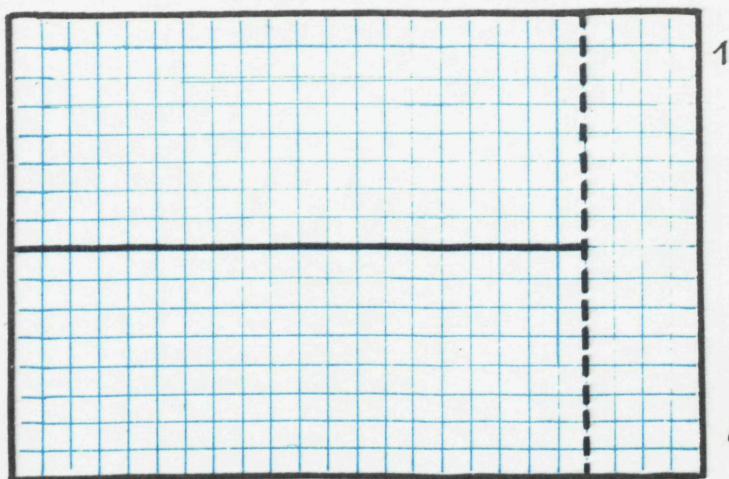
läks äkki külmemaks ja hakkas vihma tibutama. Hüvasti, sõbrad!

Kuhu pääsukesed kadusid? Keegi ei näinud, kuhu nad lendasid. Ja keegi ei olnud näinud ka seda, kust pääsukesed kevadel tulid. Ülelendavate sookurgede kolmnurki oli Priit mitmel korral näinud. Kured tulid sealt, kus vanemad inimesed ütlesid mere olevat, ja lendasid kõik Suurvälja metsade poole. Seal kuskil pidigi olema lõunamaa. Vanasti arvati, et pääsukesed, kellel talvel pole enam kärbeid püüda, poevad nendeks viletsateks aegadeks muda sisse magama. Tegelikult ei poe. Lendavad hoopis koos teiste rändlindudega lõuna poole, kus on soojem ja leidub toitu. Seda jutustas Priidule metsavaht Kaarel, kelle hobusel sündis suvel valge varss.

Kured läksid kruugufavate kolmnurkadena, neid oli Priit ise näinud. Kuldnokaparvi, kes mühisevad nagu tuul ja näevad eemalt välja nagu pilved, nägi Priit ka mitmel korral. Ja räsfaparvi ja veel mingeid linde, kelle nime ta ei teadnud. Kõik läksid ikka ühele poole, enam-vähem sinna kuhu kuredki. Kaarliit kuulis Priit veel, et käod rändavad ihuüksi. Sellepärast vist ei saanudki ta näha, kuidas käod lõunasse lähevad.

Näis, et lõunamaale lendamine on lindudele suur sündmus ja tänavu sai sellest lindude suurest sündmusest Priidulegi suur sündmus. Tegelikult algas see sündmus Priidu jaoks vist juba siis, kui Priit avastas, et pääsumuna on seest nagu kanamuna, aga pääsukesed ise on omefi hoopis teistsugused kui kanad.

FRED JOSSI



KAKS ÕHULAeva

Nende kahe õhulaeva valmistamiseks vajad paari ruudulist vihikulehte.

Esimest õhulaeva nimetatakse ka pöörlevaks tiivikuks. Selle tegemiseks võta paber [1], mille ühe külje pikkuseks on 24 ja teise külje pikkuseks 16 ruutu. Paberi keskele löika tugeva kriipsu järgi 20 ruudu pikkune lõhe. Nii saad tiiviku, mille üks pool murra ühele, teine teisele poole, nii nagu joonisel näidatud. Nüüd võta paber [2] mõõtudega 40 ruutu üht- ja 6 ruutu teistpidi. See paber voldi kriipsjooni mööda pikuti kaks korda kokku. Nii saad tugeva telje. Teljele pane liimi vahele ja suru kõvasti kinni. Telg kinnita liimiga tiiviku külge [3]. Kui tiiviku [teljega ees] kõrgelt alla lased, langeb see pööreldes pörandale.

Teise õhulaeva tegemiseks kasuta sama-sugust pikka pabertelge [2] nagu tiiviku juures. Veel on vaja kahte rõngast, mis valmista paberiribadest — ühe laius 4 ja pikkus 24 ruutu [5], teise laius 4 ja pikkus 16 ruutu [4]. Kui oled rõngad kinni liiminud, kleebi need telje otsesse [6]. See õhusõiduk lennuta üles. Hoida teljest kinni ja lennuta nii, et eespool oleks väiksem rõngas.

TEEME LAHTI POSTI- PAUNA!

«Vennaga jalutamas» —
joonistanud NATASA
MATINA Paide
rajoonist Kabalast.



MINA OLEN KUREMARI

Mina olen kuremari. Ma kasvasin samblas. Mu ümber oli palju pisikesi kuusekesi. Ohel päeval nägin, et üks pika nokaga elukas aina lähenes mulle. Tal olid nii pikad jalad, et mul kohe hirm peale tuli. Jõudnud minu juurde, toksas see elukas mind nokaga. Siis läks ta jälle minema. Äkki tundsin, et midagi väga libedat ja külma roomas üle minu. Kuulsin, kuidas ta endamisi susises: s-s-s-s. Olin väga kohkunud. Kartsin, et jäängi pimedusse. Kuid sel-samal hetkel nägin jälle päikese erekollast valgust ja kaunist faevasina. Sain vaevalt seda näha ja oma tumepunased põsed päikese poole pöörata, kui mind tabas uus ehmatus. — Üks koletis vahtis mulle pungissilmi otsa ja kalpsas siis minema. Jäin jälle üksinda. Siis aga märkasin, et üks kummaline liblikas minu kohale laskus ja mu korvi pani. Algul olin päris üksinda ja mul kippus vägisi nutt peale, kuid siis tulid ka mu õed-vennad sinna. Kiikusime kaua korvikeses. Lõpuks pani liblikas korvi murule maha ja ma kuulsin ühte häält ütlemas: «Oi, tütreke, sul ju korv kuremarju lausa triiki täis!»

SIGNE LINNAKAS,
Fr. R. Kreuzwaldi nim.
Võru 1. Keskkooli õpilane

SÜGISEL

PUHUS TUGEV PÖHJATUUL,
NUTUVÖRU SUVE SUUL.

LINNUD JÄTSID KODU MAHA,
LÄKSID KAUGE MERE TAHA.

HOMMIK TIHTI HALLA TÕI,
VIHMARABIN NÄKKU LÕI.

VAHTRAD PARGIS VERETASID,
PIHLAD MARJUST NÕRETASID.

KÖRGEL KUREPARVE LEND
LÕUNA POOLE HOIDIS END.

KÄISIN ÜKSI MARJARABAS,
VÄIKE KUTSU JOOKSIS SABAS.

Tsooru Algkooli õpilane
EILI PINTMAN,

ÕUNAKE

PUNAPÖSKNE ÕUNAKE
KASVAS KÖRGEL PUUL.
SEAL TAL VENDI OLI VEEL.
HÜPITAS NEID TUUL.

PUNAPÖSKNE ÕUNAKE
VÄGA MAGUS, HEA,
KUKKUS MAHA ROHULE
NUTTIS VALUST SEAL.

PUNAPÖSKNE ÕUNAKE
OLI ROHU SEES.
TULI LAPS, TA ÄRA SÕI
KÕRGE UIBU EES.

Tallinna 7. Keskkooli õpilane
KRISTI KIVET,

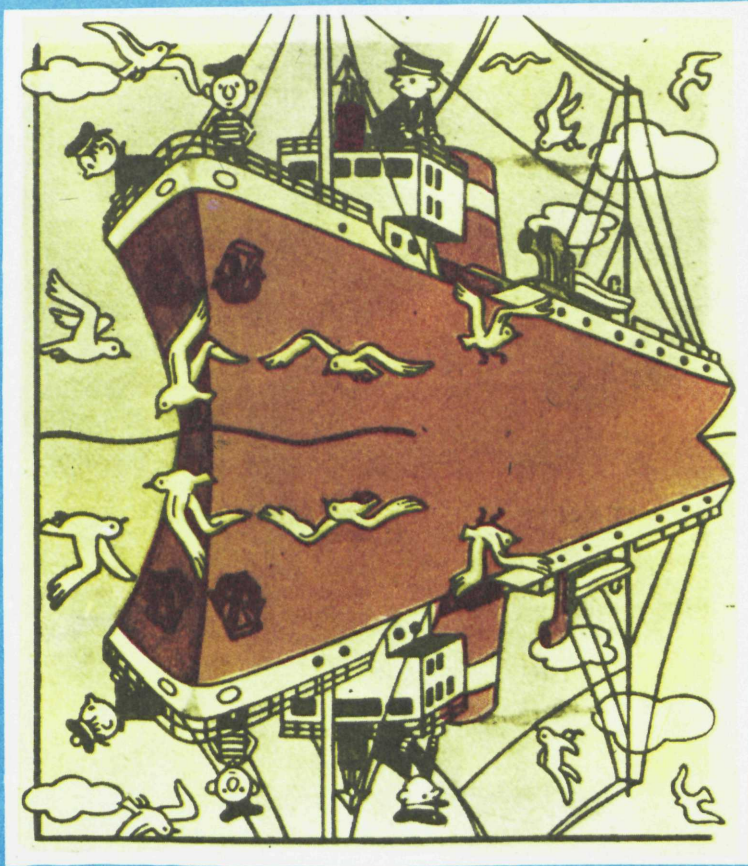
LEHETANTS

PÄIKE PAISTAB HELEDALT,
TUUL KUID PUHUB KÖLEDALT,
KISUB PUUDELT PILLA-PALLA
VÄRVILISI LEHTI ALLA.

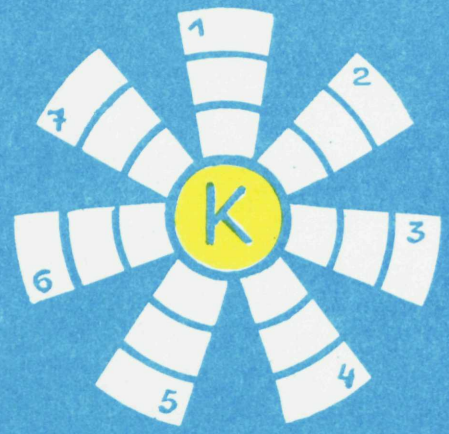
EMA KÕRVAL KÄRMELT ASTUN.
LEHETRALL MULL' KEERLEB VASTU.
VAATAN NEID NING MÖTLEN MA:
«KUTSUVAD VIST TANTSIMA!»

KIRJUD LEHEBALERIINID,
ÄRGE MEELITAGE NII MIND!
KUI TEID KAUA VAADATA,
VÕIB KOOLI HILJAKS JÄÄDA KA!

Tartu 2. Eriinternaatkooli õpilane
ANNE ILVES,



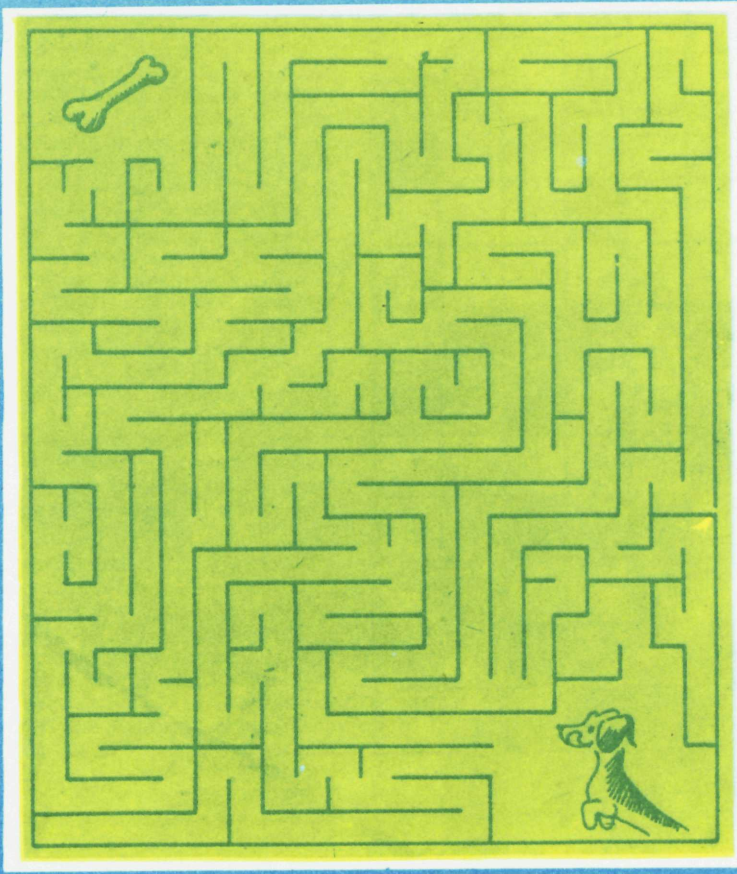
MIDA PEGELDAB VESI VALESTI! LEIA 12 VIGA!



KAS TUNNED LOOMI JA LINDE!

Kõigi nende loomade ja lindude nimed algavad K-tähega. Aga kas sa tead, kes:
 1. Magab talveund. 2. Laulab hommikul. 3. Püüab hiiri. 4. Valvab maja. 5. Elab vees. 6. Krooksub. 7. Muneb muna.

ANNELI SAMMALSOO,
 Türi Keskkooli õpilane



KUIDAS PÄASEB KOER KONDI JUURDE!



MISSUGUSE TÄHEKOGU NIMETUS ON PÕIKREAS PEIDUS!

VÄINO RANDVER,
 A. Tisleri nim.
 Kunda Keskkooli õpilane

ELKNÕ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 10 — 1972, XIII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kollegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pükk (peatoimetaja), H. Raigna, L. Reimann. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurl, vanemkorrektor E. Orgmets.

Laduda antud 4. IX 1972. Trükkida, antud 5. X 1972. Trükkimise 66 000. Paber 90 x 60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 280. MB-08193. Tellimise nr. 2024. EKP Keskkomitee Kirjastuse Trükkkoda, Tallinn 200 007, Pärnu mnt. 67 a.

Esikaanel ENE PIKA joonistus «Käisime ise poes».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тяхеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии, Таллин-200 007, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин-200 101, вулице Вар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 2024. Тираж 66 000.

ИНДЕКС 78231
HIND 15 KOP.



Lahtist, tuulest puhutud luiteliiva võib leida mitte ainult mere ja suurte järvede rannal, vaid ka üsna kaugel sisemaal. Hästi on tuntud Lufepää liivik Värskal lähedal, vähem teatakse Kaibaldi nõmme Hiiu maal.

Kaibaldi nõmme kujunemislugu võis üldjoontes olla selline. Aastatuhandeid tagasi, kui Hiiu maa alles merest kerkis, oli praeguste sisemaalude kohal mererand ja tavalised mereäärsed lüüed. Sedamööda, kuidas meri taganes, kattusid lüüed metsaga. Uuesti liikuvaks muutus Kaibaldi nõmme liiv arvatavasti pärast suurt metsapõlemist, mis kogu taimkatte hävitas ja tuulele jälle vaba voli andis.

Kaibaldi nõmme on püüdnud ka metsastada. Kuid männitaimed matuvad poolestsaadik liiva alla, kolletavad juba mõne aasta pärast ja kuivavad lõpuks hoopis ära.

Tuulise ilmaga lendab liiv iseloomuliku kahinaga madalalt mööda maapinda. Tuule suunaga risti tekivad tuulevired — lainekehed, mille pealetuulenõlv on laugem, allatuulenõlv järsem.

Loo ja pildid tegi REET KARUKÄPP

Fotodel: Tuulevired Kaibaldi nõmme liival.

Kunagisest metsast on säilinud vaid liivast väljapuhutud männijuured.